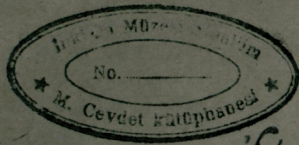

۱۲ ایلول ۱۹۱۸

صافی : ۶۱

اوجنچی جلد

تیکلی مخبرو عہ

بایالرنن قالاں بر مقدار سرمایه ایله صیانت زماقی کچیرمکه عکوم اولان یتیمار واکسوزلر ، بوراده ایضای قابل اولیان مختلف اسبابدن دولای بهایلیک قارشیلغی مستهلکده تحویل وانعکاس ایتدیرمکه موفقی اولمیان برجوق مستحصل منقذر هر حالده فقر و سفاقت عکوم بولنیورلر .

حرب عمومیک بدبخت قریبانلری اولان بوسفرلرک اکه باشنده مأمورین دولت کلیر . حرب ائشانسندده صرف اولانان میلیارلری اودهک مجبورینده بولان دولته ، عیاره بدن سکره نه درجه سخاوت ابرار ایدوسه ایستین ، مأمورینک معاشاتی بهایلیقی نسبتده آرتیرمک و بئانه علیه مأمورین الی الاید بروله تر و مضعده یاشامه عکومدر . دقت اولسون : بز بوراده اکه نیکینانه فرضیه فقط حرکت اتخاذ بیدورلر . فقط حرکت اولهرق شوقی قبول ایدیلورلرکه ، حکومت کرک معاشاتک تزییدی و کرک اتراقی وسائر حوایج ضروریهک توزیعی صورتله مأمورینی هیچ بر وقت مادی مضائقه ایدمده برقیه جقدر . بوتقدیرده مأمورین مادی دوشوندیرمکه . هم و اندیشه به سوق ایدمیهلرک یا لکزر برجهت قایور اوده مادمه الحیات «بروله تر» وضیمنده قالمندن عبارتدر . بروله تر دیک ، یوم جدید رزق جدید صاحب دیکلر . بروله تر اولان آدم ائجق حیات ماکه سی منتظم و طبیی بر صورتده ایشلمکه دوام ایتدیکی مدتیجه درجه سته کوره مضائقه سی کچیر و یاخود قوت لایوت تدارک ایدمیلر . حالوکه مع انفس حیات ماکه سی اوله نازک برآلندرکه اکه اوق برعازشه ایله بوزیلر ، حرکت سکنه عارض اولور . فیصه ویا اوزون بر خستهقی ، آرزو یا چوق سوردهن برایشلرک زمانی ، بروله تر ایچون مدتهن و تحمیرسا برفا کندر . وساطت ققدانندن دولای بروله ترک حیات ماکه سته حاصل اولان اکه اهمیتیز بوزوق قیام کیدمکه کسب و خاتم ایدر نهایت وجودک وقتیز و موسسز فنا بولانسه سبب اولور . بروله تر ایچون یاوروجقلری موقع اجتماعیهلرک متناسب بر تحصیل و تربیه ایله بیوتک ، رفیق حیاتک ، یاوروجقلریک فقر و سفاقتدن مصون قالمجقلری امنیتله ادباً کوز قیام اکل اصعب اولمضر

ملک اکه منور دماغلری ، اکه کریده افرادی اولان مأمورینک بو حالده قالمعلری روای حقیدر ؟ بوحالده یاشامه عکوم اولان مأمورینک وظیفه شناس و ناموس پرور اولمیهلرک برته اعتد ایتک سافلاک دکلی ؟ دولت ، مأمورک آتیشی تأمین ایتسه ایته مأمور بالذات تأمین ایتکه مجبور اولور . بوده ائجق وظیفه اخلاق و ناموس بهاست اچور . اوله یتیمار . مأمورین دولنده وظیفه ، اخلاق و ناموس بولمیهلرک تهلکه به معروض بولنورسه ملک و ملننده نظام و انتظامدن ، عمومی حیاته ترق و تعالیدن اثر قالمیر ؟

ایشته بولک ایچوندرکه عیاره بدن سکره عمومی حیاته احوال طبیعییه اعاده ایتک ، ترق بولی طوئقی ایستیمهک ، هر حال و کارده اول اهرده

ائجق بوراسی جای سؤالدر . عیاره بدن صورکه مأمورین و مستخدمینک معیشتی طبیی حاله کلیمیه . جکی ؟ بولار عیاره بدن اول مظهر اولدقلری رفاه حال بردها کوره جکلری ؟

بوسؤالره قطعی سورنده منی بر جواب ویرمک ایچون کرامت صاحبی اولمه لزوم یوقدر . احوال میدانده . فی الواقع عیاره بدن صورکه غلای اسعار طبیی بوگونکی حالده دوام ایتیه جقدر . فقط اولورسه اولسون شوراسی محققدرکه عیاره بدن اولکی حاله نسبتله فیاض برقاچ مثی فضا اوله جقدر . عیاره بدن اول اوزون سنلر سوردهن مساعی متدیه سایه سنده ترا کیدن اموال و ایشاتک قسم کلیمی درتیش سنلک حال حرب ائشانسندده جو خراب اولدیرک فی انشائیرک قوه استعمالیه سی دخی یز یاده تاشی ایتدیر . جیهده دشمنک قورشونی ویا سونکیسیله جیهه ارقه سنده درلو میتر و بولرک ، درلو درلو طبیی و غیرطبیی آلتیرک تأثیرله تلف اولان و طنداشلر ملک اکه قوتلی ، اکه کریده ، اکه ممتاز افرادیدر . بولر ملی استحصالاتک اس اساسی ایدر . عیاره ائشانسندده تلف اولان بوکنج و تازه قوتلر ملی استحصالاتده مدتهن برپوشقی برقیه جقدر . برطرفدن استحصا لاتده ک آتیشی ، دیگر طرفدن حرب ائشانسندده حیوانات و اموال موجودانده و فوعلولان تخریبات دولایسیله احتیاجاتک قات آرقه سی نتیجه سنده مادمه مستهلکده عرض طلب موازنه سی ایستون بوزیلجق ، طب عارضه نسبتله ک فضا اوله جق ، و یا نتیجه غلای اسعار بوگونکی درجه ده اولسه بیله ، عیاره بدن اولکی حاله نسبتله قات قات فضا اوله جقدر . حیاتک بهایلیقی ایجاب ایتدیرمکه دیگر عاملده ، یکی ویرکیر اوله . جقدر . درتیش سنلک حرب ائشانسندده صرف اولان میلیارلر و بومیلیارلرک قاضیلری ائجق موجود ویرکیرک آرتیرمیهلرک تسویه اولمیهلر جقدر . مکلفین طرفدن ویرمیهلرک تحمیرسا ویرکیر هر هائیک شکله ویرمیهلرک ویرلین بجه حال مواد مستهلکده ک معارف استحصالیه سی آرتیرر . بوگون تجار ویا اصناف النده ک مالی کندی معیشتی احتیاجاتی نظر اعتباره آلورق مثلا یوزده اون کاله ساتارسه یارین اوزدیره ویرکیر بولکنددرک صورکه ساتیلجق مالله ویرکیرله قازلی اولور اوزره یوزده یکری ضم ایتک مجبورینده بولنه جقدر . زراع ، صنعتکارلی ، طبیب ، دعوی وکیلی ویا لجه لیه مالک اربابی بارتکالینی باطبع مادی و یا معنوی استحصالاته انعکاس ایتدیرمکه و یا نتیجه لجه لجه مواد مستهلکده یک مهم برهائیلق وجوده کلجکدر .

دوغریدن دوغریه مستحصل اولان عنصرلر ایچون حیاتک . بهائیلق اوقدر مهم برضرر تشکیل ایتز . اولر ایچون بو ضررلری کندی مستحصاتی مستهلکده قسماً و یا تماماً تحویل وانعکاس ایتدیرمک ممکندر . اصل فلاک ، دوغریدن دوغریه مستحصل اولیان عنصرلرده تظاهر ایدمکدر . قوجه لرندن قالاں بیش اون غروش ایله کچین طول قادنلر ،

چیریدن بری بضرلرک استعمالیه برته مباشرت اولوندینی حالده - بوگون بیله عموماً تأسیس ایتش دیکلارد . حقیقه - صاغیر کلرک اوج نقطه سی ، وفارس کلرک کیدمده سی احوال ایتش قاچ محرو وارد ؟ هله مطبعه لره کثری بو اشارتلیری حاوی خروافندن قایمه عیرومدر .

اوحالده تکرار تکرار آتیده ک حکمی ذهنده برکشدیرمکه حقیقتی قبوله اتفاق ایتلی یز :

املازک اصلاحی عندی وکیلی قاعدلر وضی ، عندی وکیلی اشارتلیر ، شکللر ایجادی ، یکی حرفلر : یکی آتیه لر قبولیه تأمین ایدمیلر .

املازک اصلاحی ایچون وضع ایدمیهلرک هر قاعده ک قبول عامیه مظهر اولمسی ائجاق استعمالدن روحده بر تئافک ، آله خطی بر صومیتک حسن اولونما . ماسیله ممکندر .

بو مقاله ده املازک انکشاف حادثه لرندن یا لکیز بری - جوهر لره خفیف فتمدن باشقا ساتلرک کیدمکه جو غلای - بجلا - تعقیب ایدمیهلرک کیدیزج شایان اعتدال بره نسب و ضمه امکان بولونایلدی . بوندن سوکرا ک مقاله مزده املازک داها باشقا تکامل صفعلری تدقیق ایدمیهلرک و قایمیهلرک استقراری برطریق ایله بعض اصلاحیه نویسیلرک افاده سه یالیشلا جدر .

احمد جواد

دارالفنون هیئت تدبیریه سندن

اقتصادیات

تأیدیهلک

حرب و اقتصاد

- ۱ -

مأمورین و مستخدمینک آتیشی

عمومی حرکت آتیه میراث اولورق برقیه جقنی اکه مشکل ، اکه وخیم مسئله لرندن بری مأمورین و مستخدمین صنفلرک معیشتدن عبارتدر . بوسئله ک اهمیت لایقه تقدیر ایتک ایچون مأمورین و مستخدمین صنفلرک ملک اکثریت عظیمیه سی تشکیل ایتدیکنی و بئانه علیه بولرک سعادتک ملک سعادت ، بولرک ادبار و مفتی ملک فلاکی دیک اولدینقی نظر اعتباره آتی کفایت ایدر

مسئله ک اساس و ماهیتی اوزون اوزادیه ایضاح حاجت یوقدر . غلای اسعار دولایسیله حاصل اولان حال کوزیز اوکنددر . معین و مقین معاش ایله کچیمک مجبورینده بولان مأمورین و مستخدمین بیک درلو عرومیته قالاغنه مجبور و حیاتک اکه بدبخت عارضلرله معروض بولنیورلر . بوگون حال حرب دیه مأمورین و مستخدمین طالعک بونئوس جلوه لرته کمال تبلیت ایله قانانیورلر . و بوحاله نهایت ویرمکه ک ایدمیهلرک حرکت سوکی صبر سزلله بکلر یورلر .

غریب ادبیاتی

روس ادبیاتیند

بیاض کیچلر

اوجیجی کیم

حزین، یاغورلی، مستقبل بر اختیارلی کی مظم کون، باشک ایچنده غریب غریب فکرلی قایناشیور؛ بولر اوله مسئلهلر، اوله سرلرک ایچلرند هج بر شی فرق ایده یورم، اوله سوالرک، هج برنی حل ایده جک قومده یوق، ایسته کده، خایره، بوتون بو سوالری حل ائک بکا ویرکی دکل.

بوکون بربریزی کورمه جکر، دون بربریزدن آریله یمز وقت بولولرلر کوک قایلا یوردی. سیس باشلا یوردی. دیدمک: هوا یارین بوزوق اولاجق. بکاردن بره جواب ویرمدی، نهایت سوکره :

— شاید یاغور یاغارسه بربریزی کورمه یز، بن کله م، دیدی. فقط بن یاغورلرک فرقه وارماز دیه امید اییدیورم. بوتک برابرینه کله ی.

یوزم اوچجی ملاقات، اوچجی بیاض کیچمه زدی. سوله یکز... سعادت انسانی نفدر مکمله. شیربیور! انسانک ایچنه قلندن، شطارتندن، نغشندن ویرمک ایسته یورکی کایور. ونشه، ساری. دون سوزلرند نه ایچون نفدر ایلیک واردی! سعادت قادیلره نفدر شوقل الهام ایدیور! بشه احق... دوشونیوردم که او... حاصل بوتون بولری شین یاره صادم.

فقط، یارب. نصلده بودرجه احق، بو درجه کوراولایلیزم؟ بوتون هرشی ده شیدین بشفه منه عائد اولیوردی؛ بکاهج برشی قالمایوردی. بوشفتلر بواعتار، بو عشق... اوت اونک بکافارشی اولان محبتی آجی، آجی بر بشفه سیله وقوع بولاجق ملاقاتلر نغشندن بشفه برشی کلدی؛ همده سعادت

بن اوزومده تجربه ائک آرزوسیدی... وساعت چلوبده او آدم معلقا یورده بولونایچه اونفدر دونو فلاشدی، نفدر غلامدی. جسارتی نفدر غیب ایدی! بوتون حرکتلری، بوتون سوزلری یأس ایچنده ییدی، وعینی زمامده سانکه بدن کندینسی طائی طائی آوونقلعی ایسته یورمش، حقیقتک یالان اولدیفنه کندینسی افتاع ائگملکی ایسته یورمش کی، حمده کوسته ردی اعتبارلی ایکی فات زیاده لشد. بریوردی؛ نهایت تام بن عشقی آکلا دینگی، بن زوالی عشقه صراحت ایده جکی تحیل ایتدیمک آئده جساتی قیردی. بزبدت اولدیدی طایفه بویه اولازمی؛ بشفه لرنک کدری دهادرین دوعالی بن. ویوکون بزم طولی اولارق، برلشه جکر آتی سبر سلفله بکلده بکلده کایوردم؛ شدی حس ایتدیمکی وصوکی بویه یته جکی ده اولدن قطعاً حس ائتمه یوردم، او، بشله شقه هادردی، بر جواب

مأمورینک آتینی تأمین ائک مجبور. مأمورینک آتینی آتیق تساندجیلک مؤسسیله تأمین اوله ییلر.

...

تساندجیلک مؤسسه لرندن اولکی مقاله لرده بر نیده بحث ائتمشک. بوندن صکره کی مقاله لرده دخی صره سی کلجه ایضاحه دوام ایده جکر. یورده یالکیز بو مؤسسه لرک مهمی واک عاجلی اولان عمومی و مجبوری سیغورطه اصولندن بر نیده بحث ائتمک ایسته ز.

عمومی و مجبوری سیغورطه لر آره هیره دوچار خال اولان حیات ماکنه سی یکیدن جرکنه کتیرمه حال طبیعیسته ارجاعه خدمت ایدر. سیغورطه لک وظیفه سی خسته لقی حالنده دوقور، علاج، و عدا یتشیر برمکل یتیز اصل وظیفه سی باشکالانه ددرا Preventil. یورغونلای تئجه سنده طافندن دوشمه ک محکوم اولان پرولترلر محال مخصوصه کی استراحت محملرینه کوندریلر، ورمه استعداد کوشترنلار نه تحت تدای به آلیتیر خسته لقی ده ا مجورطه حالنده ایکن باصدریلر. پرولترلر علمانده کایرسه سیغورطه مان امدادیه شتابان اولور، وفات ایدرسه سیغورطه، عالمه سی افرادینه ممکن درجه معاونت و عطا هرته بولور. تساندجیلک مؤسسه لرته مظهر اولان ملک لارده بعمومی و مجبوری سیغورطه اصولی قانوناً هر نوع پرولترلره سیاناً تطبیق اولور.

یزده اساس اولارق بو اصولک بالجه پرولترلر صنف لرته تطبیقی قئی ایده ز. فقط بژ تساندجیلر، سوسیالیستلرک «یاپ یا هج» دستوریه بستیون مخالف بولندیفنه ایچون، عمومی سیغورطه اصولنک شمدیلک هج اولزمسه مأمورین دولته تطبیقی ایسته مکده بر محذور کورمه یز. مأمورین دولت بوتون ملی تمیل ایدرلر بو اعتبارله بالجه منافع عمومیه ائرندنه ترکیز ایدر. بنا علیه مأمورین دولتی فساددن وقایه ائک بوتون ملی صیانت کتدکر.

خبر آلدیفنه کوره معارف ناظر جدیدی معلملر ایچون بواسولی شمدیلک کوچوک مقیاسده تطبیق ائتمکی تعیم ائتمشدر. ایلک زمانلر ایچون ایجاب ایدن وساطت نقدیه بعض ارباب حیثک ویردکاری اعانه لرله تدارک اولنه جقدر.

بوتشیک برآن اول موقعیته افتران ائتمه سی قئی ایدرز.

تکلی آلی

بکی عموه

بکل یوردی. جواب، آدمک کندینسیدی. هج شبه منز اونک خطابنه قوشیادی. قیزندن اول، بدن قوس قوجه برساعت اول کلدی. اولا هروسیه ایله کولیوردی. فونوشمه باشلامد، فقط درحال صوصم.

— بیلیورمیکر، نیون یوقا دارنشلم، سزی کورمکلر نیون یوقدر نشله نیورم، سزی بوکون نیون یوقدر سویورم؟

— پک اعلا نیون؟

— سزی سویورم، چونکه پک عاشق اولادیکر. سزک برکرده بشفه بریسی بولونایدی بی اندیشه یه دوشوره جک، تمجیز ایده جکدی. «اوج»، «آلر»، «آملر»... فقط سز... سز ائلیک سز! وائی قوتله صیدی. کمال جدیدنه :

— نه ای دوست بولم! سز اولایایدیکر بن نه یاپارم؟ نه یبولط! بن اولدیکم وقت، سز کله غایت دوست اولورز، برادرله همشیره دن فضله دوست؛ سزی دده مان اونک قدر سه ورم.

بن مدش صورته عجز ودم. کله لریک هیری بی یارایوردی.

بردن بره اوکا صوردم که :

— تکر وار؟ بر بجرانکری وار؟ کله جک دیه یی دوشونیورسکر؟

— نه سولیورسکر؟ یوقدر مسعود اولاسه یدم، سزی بودرجه آمنتیز کورمکل صانیورم آغلاردم. توخلمی؟ بوتک برابر بی دوشوندوریورسکر؟ براز اول بکا سوله دیکیز هره قدر تماماً دوغری اولسه... بونی ده سکر دوشونه جکم؛ اوت تمایله کندینم کایورم، درت کوزله بکل یورم، براز لزومندن فضله کیکایور...

اواشاده؛ آتاق سسلی عکس ایتدی، وقار کلفک ایچندن یزه دوغری کلن بر بولی کوروندی. ناشته نقا تیزده ی؛ آژفا یی باغیراجندی؛ بن آئی بیراقدم، صاوصیورشم کی بر حرکت یایدم؛ فقط ایکیزده آلماغشق، او کلدی.

— نه قورقورسکر؟ آئی نیون بریایورسکر؟ اوکا برلکده راست کلرز، اوله دکلی؟ بن ایسته یورمک بربرمنی نصل سه و دیکیزی اوده ییلیسن.

— نصل سه ویشدیکری! دیه تکرار ایتدم. ودوشونیوردم: ای ناشته نقا، ناشته نقا، ندیدم؟ بزم عشقنر!... سنک آک صوغوق، بگی آتش کی. نه قدر کورسک ناشته نقا! سعادت انسانی نصل قایللاشیر بیور... فقط بن سکا کوجه تک ایسته م...

نهایت بیری چوق دلو حس ایتدم.

— ناشته نقا، بوکون نه یایدم. بیلیورمیکر؟

دیدم.

— نه؟ چایوق سوله یک؛ بونی سوله یک

ایچون نندن یوقدر بکل دیکز؟